

Tweede Kamer
Vaste Kamercommissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Utrecht, 4 juni 2021

Onderwerp: Wetsvoorstel Bestuurlijke harmonisatie beroepsonderwijs

Geachte voorzitter en leden van de vaste Kamercommissie OCW,

Op dinsdag 8 juni buigt u zich over het Wetsvoorstel Bestuurlijke harmonisatie beroepsonderwijs. De VO-raad wil bij de behandeling van dit wetsvoorstel uw aandacht vragen voor enkele aandachtspunten die de raad bij dit wetsvoorstel heeft en onze zorgen uiten over de signalen die wij krijgen om de reikwijdte van het wetsvoorstel nog verder te vergroten.

De aanleiding van dit wetsvoorstel is om de aanvankelijke uitzonderingssituatie voor het groene vmbo-onderwijs zoals vormgegeven in de AOC's op te heffen en de nieuwe situatie goed juridisch te borgen. Met het aantreden van het Kabinet Rutte III in december 2017 was de verantwoordelijkheid van het groene onderwijs van het (voormalige) Ministerie van Economische Zaken naar het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap overgeheveld. De positie die het groene vmbo-onderwijs van oudsher innam wordt hiermee juridisch in lijn gebracht met de rest van het voortgezet onderwijs. Het is voor het groene vmbo-onderwijs van belang dat dit onderdeel van dit wetsvoorstel snel in werking treedt. Hiertoe zou in onze optiek het wetsvoorstel zich moeten beperken. Bij de ontwikkeling van het wetsvoorstel is de VO-raad ook steeds van mening geweest dat dit met name een 'technische' exercitie zou zijn.

Gaandeweg de totstandkoming van het wetsvoorstel zijn er nieuwe ambities en doelen aan toegevoegd, zoals de mogelijkheid van het vormen van een verticale scholengemeenschap tussen een mbo-instelling en een vo-school voor praktijkonderwijs of vbo/mavo. Ook hebben andere belanghebbenden onlangs bij uw commissie ervoor gepleit om ook havo- en vwo-scholen onderdeel te maken van een dergelijke verticale scholengemeenschap en daarnaast samenvoeging met meerdere scholen tegelijkertijd mogelijk te maken. Wij roepen u op om in het kader van dit wetsvoorstel dergelijke fundamentele ingrepen in het onderwijsbestel nu niet te doen. De VO-raad heeft samen met alle onderwijspartners een toekomstvisie voor het onderwijs gepresenteerd. Vanuit dat perspectief gaan we graag met u in gesprek over een daarbij passende inrichting van het bestel. We vinden het ongewenst om in het kader van dit specifieke wetsvoorstel nu dergelijke ingrijpende maatregelen te nemen. Het past niet bij het specifieke doel van dit wetsvoorstel en het is in onze optiek op dit moment niet wenselijk en ook niet nodig, want er zijn goede alternatieven voor handen. We lichten dat graag toe.

Waarom vinden wij het op dit moment niet wenselijk?

Het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs verschillen van elkaar - niet alleen in de opdracht aan onze leerlingen en hun leeftijdsfase, maar ook in de organisatie en vormgeving van het onderwijs. Zo is er een historisch gegroeid verschil tussen vo en mbo in schaalgrootte, financiering, huisvesting, aard in inrichting van medezeggenschap en bevoegdheidseisen die aan het personeel worden gesteld. Ook vallen vo en mbo-werknemers onder een onderscheidende cao. Dit staat de dagelijkse samenwerking tussen vmbo en mbo gelukkig niet in de weg, maar bij het vormgeven van een verticale scholengemeenschap komen andere aspecten om de hoek kijken. We delen dan ook de zorgen en risico's die o.a. vanuit werknemersorganisaties en ouder-vertegenwoordigers aan uw commissie zijn geuit op onder andere het gebied van medezeggenschap, de gevolgen voor het aanbod van het onderwijs en de uiteindelijke keuzemogelijkheden voor leerlingen. Specifiek gericht op de wens tot uitbreiding met havo- en vwo-scholen is het van belang te benadrukken dat de doorstroomperspectieven voor het merendeel van havo- en vwo-leerlingen niet op het mbo maar op het hoger onderwijs zijn gericht. In inhoudelijk opzicht biedt een dergelijke uitbreiding in de huidige onderwijscontext geen toegevoegde waarde.

Waarom is het nu ook niet nodig?

Vmbo-scholen en mbo-instellingen werken op regionaal niveau veelvuldig en constructief samen; deze samenwerking is in veel regio's ook een bestuurs-overstijgende samenwerking. In het kader van doorlopende leerlijnen vmbo-mbo wordt er in tal van regio's – ongeacht of er sprake is van krimp- of groei – intensief samengewerkt tussen vmbo- en mbo-instellingen om vmbo-leerlingen soepel door te laten stromen naar het mbo. In de meest vergaande variant worden er door vmbo- en mbo-scholen gezamenlijke leerroutes vmbo-mbo vormgegeven. Dit kan binnen de kaders van huidige wet- en regelgeving en wordt ook actief ondersteund vanuit de programma's 'Sterk Beroepsonderwijs' en 'Sterk Techniekonderwijs'. Het bestuurlijk samenvoegen van vmbo en mbo onder één dak in de vorm van een verticale scholengemeenschap is hiervoor absoluut geen voorwaarde gebleken om dit succesvol te kunnen doen.

Beperk het wetsvoorstel tot de essentie

Wij roepen uw Kamer op om dit wetsvoorstel nu tot de essentie te beperken en te regelen wat er nu geregeld moet worden. Daarnaast nodigen wij u graag uit om met ons en alle onderwijspartners in gesprek te gaan over het onderwijs van de toekomst en de inrichting van het bestel dat daar bij past.

Met vriendelijke groet,